

# 2024 – Een jaar met historisch hoge koersen

Het jaar 2024 bleek een goed beursjaar. Dat was verrassend tegen de achtergrond van geopolitieke spanningen. Met aanhoudende barbaarse Russische aanvallen op Oekraïne en de zware escalatie in het Israëlisch-Palestijnse-conflict. Wellicht dachten beleggers dat met de uitslag van de verkiezingen in de VS deze oorlogen snel en vakkundig zouden worden beëindigd. Dit had de inkomende president eenieder immers voorgehouden.

De zorg voor een recessie verdween gedurende 2024 steeds meer naar de achtergrond. De koers-winstverhoudingen liepen steeds verder op. Met name de waardering van AI-gerelateerde bedrijven nam toe. Niet direct door hogere winsten en winstverwachtingen, maar vooral door de bereidheid van beleggers daar meer voor te willen betalen. En ook onze economie herstelde na een aantal uitdagende jaren met zeer hoge inflatie. Het BNP liet zelfs een bescheiden (reële) groei zien.

## Europa profiteert

Eigenlijk ging het in heel Europa beter dan verwacht en daar profiteerde elke lidstaat van. De steun voor Europa, specifiek voor de euro en voor meer Europese eenwording op het terrein van kapitaalmarkten en defensie, nam vorig jaar stevig toe. Een eerder sentiment dat Nederland wel eens beter af zou kunnen zijn zonder Europa en dat de euro maar beter ingeruild kon worden, lijkt definitief in diepe permafrost geplaatst. De realiteit laat zien dat we enkel met robuust Europees beleid grote nationale problemen effectief kunnen aanpakken. De slechte economische ontwikkelingen in het Verenigd Koninkrijk laten een weinig aantrekkelijk alternatief zien.

Tijd om te somberen of ons terug te trekken voor innerlijke beschouwingen is er niet langer. Urgentie om als Europa onze eigen broek op te houden en vol in te zetten op de financiering van onze eigen economie, energietransitie en defensie is het enige juiste antwoord. De economische inhaalslag van China op de VS is in versnelling gekomen.

Op termijn kan Europa, met respect voor internationale samenwerking en met 450 miljoen relatief welvarende inwoners, hiervan profiteren.

## Het vliegwiel: kapitaalmarkten

Daarbij is het dan wel van groot belang dat de nu nog sterk gefragmenteerde Europese kapitaalmarkten in deze brede transitie meer optimaal gaan functioneren. 400 jaar geleden werd de eerste effectenbeurs ter wereld in Amsterdam geopend. Sindsdien hebben beurzen bedrijven toegang tot kapitaal gegeven, gewone particulieren een vliegwiel voor welvarendheid geboden en gepensioneerden permanent van de bedelstaf ontdaan.

Bezaten 400 jaar geleden vooral enkele welvarende families aandelen, inmiddels is het bezit met name via pensioenfondsen verspreid over iedereen in loondienst, ondernemers en gepensioneerden. En dat al decennialang. Deze nieuwe beleggers hebben geprofiteerd van globalisering met de grootste periode van welvaartscreatie in de menselijke geschiedenis. In de afgelopen 40 jaar is het wereldwijde bruto binnenlands product (bbp) sterker gegroeid dan in de voorgaande tweeduizend jaar samen. Mooie resultaten, maar resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst. Ook kapitaalmarkten zijn onderhevig aan internationale concurrentie. En daarin legt Europa het af. Niemand valt te verwijten dat Europa is gestart vanuit verschillende lidstaten, divergerende rechtssystemen en gefragmenteerde markten. Toekomstige generaties kunnen ons echter gerechtvaardigd verwijten